

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี

Management efficiency of ThaSung Temple, Mueang District, Uthai Thani Province

วัฒนา หลวกัประยูร¹ และธนกิจ อติเรก

Wattana Honlawakprayoon and Thanakrit Adirek

Received: March 19, 2019

Revised: March 29, 2019

Accepted: March 30, 2019

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้มาปฏิบัติธรรมต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี 2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้มาปฏิบัติธรรมต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล และ 3. ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้มาปฏิบัติธรรมเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมในวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 385 คน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติอ้างอิงในการทดสอบสมมติฐานการวิจัย คือ t-test และ F-test ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และเปรียบเทียบความแตกต่างความเห็นเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บ

¹ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์; Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nakhonsawan Campus

² กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น; Department of Local Administration
Corresponding author, e-mail: ook@hotmail.com, Tel. 081-5630585

รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูปหรือคน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา ประกอบบริบท

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติธรรมต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้งด้านการวางแผน (Planning) ด้านการจัดองค์การ (Organizing) ด้านการจัดบุคลากร (Staffing) ด้านการสั่งการ (Directing) ด้านการควบคุม (Controlling) พบว่าด้านการควบคุมและด้านการวางแผน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการจัดองค์การ ด้านการจัดบุคลากรและด้านการสั่งการ อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติธรรมต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมืองจังหวัดอุทัยธานี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า ผู้ปฏิบัติธรรมมีเพศอายุ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่ต่างแตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนผู้ปฏิบัติธรรมที่มีวุฒิการศึกษา อาชีพและประสบการณ์การเข้าวัด แตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้มาปฏิบัติธรรมเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี พบว่า วัดมีขนาดใหญ่มาก ทำให้มีบุคลากรไม่เพียงพอกับปริมาณงาน จึงควรประกาศรับสมัครจิตอาสาสมัครล่วงหน้า เพื่อจะได้มีผู้ช่วยมากขึ้น และการสื่อสารมีรูปแบบไม่ชัดเจน ควรใช้การสื่อสารทั้งในรูปแบบการส่งด้วยวาจา การส่งเป็นลายลักษณ์อักษร และมีการนำระบบไลน์มาใช้ในการสั่งการ

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ, การบริหารจัดการ

Abstract

Objectives of this research article were to 1) to study the level of opinions of the meditation practitioners on the efficiency of the management of Thasung Temple, Muang District, Uthai Thani Province 2) to compare the opinions of the meditation practitioners on the efficiency of the management of Thasung Temple, Muang District, Uthai Thani Classified by personal status 3) To study the problems,

threats and suggestions received from the meditation practitioners regarding the efficiency of the management of Thasung Temple, Mueang District, Uthai Thani Province. Using Mixed Methods Research by consisting quantitative and qualitative research. For quantitative research, a survey research was conducted. Data were collected by questionnaires from a sample group of people who practice Dharma in Thasung Temple, Muang District, Uthai Thani Province. The statistics used were frequency, Percentage, mean, standard deviation and using reference statistics to test the research hypothesis was t-test and F-test for one-way ANOVA analysis and comparing the average difference in pairs by means of Least Significant Difference (LSD) with statistical significance at level 0.05. For qualitative research collected data from in-depth interview with 9 key informants and data analysis with descriptive content analysis techniques.

The findings of this study were as follows:

1. The opinions of the meditation practitioners on the management efficiency of Thasung Temple, Mueang District, Uthai Thani Province The overall view was at the highest level with an average value of 4.53. when considered in each aspect such as planning organization, staffing, directing and controlling found that the controlling and planning at the highest level as for the organization, personnel management and directing at a high level.

2. The comparison of the opinions of the meditation practitioners on the management efficiency of Thasung Temple Mueang District, Uthai Thani Province classified by personal status, it was found that the meditation practitioners had different sex, age, opinions, not different. Therefore rejecting the hypothesis. As for the meditation practitioners with different educational backgrounds, occupations, and experience on temples, there were different opinions. Therefore accepted the hypothesis.

3. Problems, threats and suggestions from the meditation practitioners regarding the efficiency of the management of Thasung Temple, Muang District, Uthai

Thani Province found that the temple was very large which causing insufficient personnel to work, therefore, should be announced in advance for the volunteer, In order to have more assistants and communication was not clear, should use communication both in verbal order form, order in writing and the use of the line system for ordering.

Keywords: Efficiency Management

บทนำ

ในปัจจุบันการบริหารมีความสำคัญมาก โดยเฉพาะองค์กรที่มีขนาดใหญ่ มีบุคลากรจำนวนมาก ย่อมส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการทั้งด้านบวกและด้านลบต่อการบริหารงานของผู้บริหาร ยิ่งหากเป็นการบริหารจัดการวัดที่มีผู้ปฏิบัติธรรมเป็นจำนวนมากและมีโครงสร้างของวัดขนาดใหญ่มากอย่างวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานีที่มีผู้ปฏิบัติธรรมปีละกว่าหมื่นคน ทำให้เกิดความท้าทายต่อการบริหารจัดการวัด โดยเฉพาะต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดของผู้บริหาร เพราะผู้ที่เข้ามาปฏิบัติธรรมมีความหลากหลายทางด้านเพศ อายุ การศึกษา ครอบครัวยุติธรรม รายได้ สถานะ ถิ่นฐานและภูมิลำเนา เชื้อชาติ แต่ต้องมาอยู่ในที่ปฏิบัติธรรมเดียวกัน ปัญหาและอุปสรรคย่อมมีมากขึ้นตามไปด้วย ซึ่งน่าจะศึกษาว่าคณะสงฆ์ผู้บริหารของวัดมีกระบวนการ ลำดับขั้นตอนในการบริหารจัดการอย่างไรตามหลักของการบริหาร 5 ด้าน คือ 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์การ (Organizing) 3) การจัดบุคลากร (Staffing) 4) การสั่งการ (Directing) และ 5) การควบคุม (Controlling) (พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), 2549) เพื่อให้การบริหารจัดการวัดท่าซุงบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Efficiency)” และเป็นไปตามแผนที่วางไว้ในแต่ละปี โดยเฉพาะเมื่อเสร็จสิ้นงานใหญ่ ๆ แต่ละงาน วัดท่าซุงสามารถเก็บอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้เสร็จสิ้นภายในวันเดียว ไม่มีแม้แต่เศษขยะ หรือกองวัสดุให้เห็นเป็นมลภาวะทางสายตาคับเป็นสิ่งที่น่าแปลกใจมากที่สามารถบริหารจัดการได้เช่นนี้ หากเราเข้าไปในวัดท่าซุงในวันรุ่งขึ้น จะไม่ทราบเลยว่าเมื่อวานนี้มีการจัดงานขนาดใหญ่และมีพุทธศาสนิกชนมาร่วมงานกว่าหมื่นคน เพราะทุกอย่างถูกจัดเก็บเข้าที่เข้าทางอย่างรวดเร็วเป็นระบบระเบียบ จนสามารถเป็นแบบอย่างให้วัดต่าง ๆ มาศึกษาการบริหารจัดการระบบภายในวัด แสดงให้เห็นว่าวัดท่าซุงมีการวางแผนการทำงานและแผนในการบริหารจัดการ ด้วยเหตุนี้ ระบบของการวางแผนการบริหารจัดการ ให้สามารถขับเคลื่อน

งานพระศาสนาของวัดท่าซุง ซึ่งแบ่งการฝึกปฏิบัติสมาธิทั้งในแบบสมถะกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ตามหมวดการฝึกตามที่พระพุทธองค์ทรงวางไว้ 4 สาย คือ สุกขวิปัสสโก เทววิโซ ฉฬภิญโญ ปฏิสัมภีทปตโต ให้เกิดประสิทธิภาพการบริหารจัดการมีหลักเกณฑ์ขั้นตอน กระบวนการ วิธีการ หรือมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละ Function (หน้าที่งาน) ทำอย่างไร ให้ผู้ปฏิบัติธรรมปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อวัตรปฏิบัติได้อย่างปราศจากปัญหา

จากการศึกษาสภาพดังกล่าวจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการนำไปเป็นพื้นฐานที่สำคัญ สำหรับการเป็นต้นแบบด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัด อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาด้านการบริหารจัดการวัดให้มีประสิทธิภาพสำหรับวัดที่ยังขาดต้นแบบด้านการบริหารจัดการ รวมไปถึงแนวทางการปรับปรุงพัฒนา การปรับประยุกต์ใช้กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี ซึ่งจะส่งผลให้วัดต่าง ๆ หรือผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้าสามารถค้นคว้าหาหลักทางวิชาการทางการบริหารให้มีประสิทธิภาพ สำหรับใช้เป็นแนวทางและการวางนโยบายการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ เพื่อพุทธศาสนิกชนผู้ปฏิบัติธรรมจะได้มีสถานปฏิบัติธรรมที่ดีในการฝึกปฏิบัติ สมดังพุทธโอวาทของพระพุทธองค์ที่ปรากฏอยู่ในพระสูตรต้นตปิฎก ขุททกนิกาย ธรรมบท ว่า “จิตตํ หนत् สุขาวหิ” (อ่านว่า จิต-ตัง-ตัน-ตัง-สุ-ขาว-วะ-หัง) ซึ่งมีความหมายว่า “จิตที่ฝึกดีแล้ว ย่อมนำสุขมาให้” (พ.ธ.(ไทย) 25/36/36) อันมีเป้าหมายสูงสุดสำหรับผู้มาปฏิบัติธรรม คือ การเข้าสู่พระนิพพาน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้มาปฏิบัติธรรมต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้มาปฏิบัติธรรมต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของผู้มาปฏิบัติธรรมเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี

ขอบเขตการวิจัย

บทความวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี” ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาโดยสังเคราะห์จากทฤษฎีของพระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร

ธมมจิตโต) โดยผู้วิจัยมุ่งศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมในวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี ต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุงว่าด้วยการบริหารจัดการแบบ POSDC 5 ด้าน คือ 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์การ (Organizing) 3) การจัดบุคลากร (Staffing) 4) การสั่งการ (Directing) 5) การควบคุม (Controlling)

ตัวแปรในการวิจัยคือ ตัวแปรต้น (Independent Variables) ศึกษาข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และประสบการณ์ในการเข้าปฏิบัติธรรมที่วัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานีและตัวแปรตาม (Dependent Variables) ศึกษา ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการวัดท่าซุง ประกอบด้วย 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์การ (Organizing) 3) การจัดบุคลากร (Staffing) 4) การสั่งการ (Directing) 5) การควบคุม (Controlling)

ประชากร (Population) ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมกับวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 385 คน (แม่ชีทัศนีย์ อาจบุตร, 2558) และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูปหรือคน พื้นที่ในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตพื้นที่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ วัดท่าซุง ตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมในวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 385 คน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติเชิงอ้างอิงที่ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยจำแนกตามลักษณะของตัวแปร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ การทดสอบค่าที (t-test) ทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างน้อยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview)

กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 9 รูปหรือคน ซึ่งใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Techniques) ประกอบบริบท (Context)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี จากการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ผู้วิจัยนำข้อมูลมาสรุปผลได้ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นผู้หญิง จำนวน 284 คน คิดเป็นร้อยละ 73.80 มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 22.60 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 39.20 มีอาชีพรับจ้าง จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 15.30 ประสบการณ์ในการเข้าวัด น้อยกว่า 5 ครั้ง/ปี จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 56.40

ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติธรรมต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.53 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับได้ดังนี้ 1. ด้านการวางแผน 2. ด้านการจัดองค์การ 3. ด้านการจัดบุคลากร 4. ด้านการสั่งการ 5. ด้านการควบคุม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปได้ดังนี้

1) ด้านการวางแผน (Planning) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 เมื่อพิจารณาในรายประเด็นแต่ละข้อคำถาม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2) ด้านการจัดองค์การ (Organizing) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 เมื่อพิจารณาในรายประเด็นแต่ละข้อคำถาม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3) ด้านการจัดบุคลากร (Staffing) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 เมื่อพิจารณาในรายประเด็นแต่ละข้อคำถาม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4) ด้านการสั่งการ (Directing) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 เมื่อพิจารณาในรายประเด็นแต่ละข้อคำถาม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

5) ด้านการควบคุม (Controlling) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 เมื่อพิจารณาในรายประเด็นแต่ละข้อคำถาม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยดังนี้

ผู้มาปฏิบัติธรรมที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

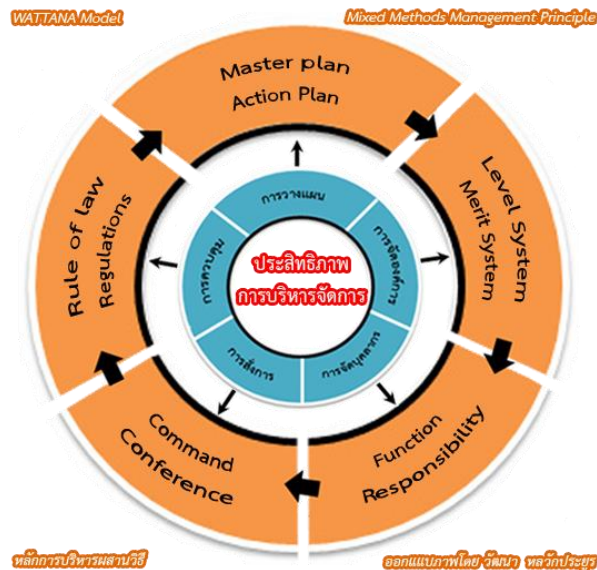
ผู้มาปฏิบัติธรรมที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

ผู้มาปฏิบัติธรรมที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐาน

ผู้มาปฏิบัติธรรมที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐาน

ผู้มาปฏิบัติธรรมที่มีประสบการณ์ในการเข้าวัดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐาน

จากการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี ผู้วิจัยค้นพบองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Body of Knowledge) ดังรายละเอียดแสดงตามภาพดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากแผนภาพ ผู้วิจัยค้นพบองค์ความรู้หลักการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีหลักการบริหารผสมผสานวิธีแบบ WATTANA Model ซึ่งเป็น หลักการบริหารผสมผสานวิธี (Mixed Methods Management Principle) แบบ 5 หลักการ 10 เงื่อนไข สำหรับองค์กรและผู้บริหาร เพื่อใช้เป็นหลักในการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) คือ การกำหนดแนวทางการดำเนินการไว้ล่วงหน้าโดยใช้เป้าหมาย วัตถุประสงค์ ผลที่จะได้รับ มาเป็นเครื่องมือช่วยสร้างแผนและวางแนวทางการดำเนินงานในอนาคต โดยการวางแผนตามหลักการบริหารผสมผสานวิธีแบบ WATTANA Model มีหลักการบริหารผสมผสานวิธี (Mixed Methods Management) ในการวางแผนที่ดี ด้วยการผสมผสานวิธีการวางแผนให้ครบถ้วนตามกระบวนการของการวางแผน เพื่อให้สามารถดำเนินการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีเงื่อนไขในการผสมผสานวิธี 2 ประการ คือ การวางแผนแบบผสมผสานวิธีจะต้องมี Master Plan และต้องมี Action Plan เป็นบริบทในกระบวนการวางแผนด้วย ดังนี้

- **Master Plan** คือ แผนงานหลัก การวางแผนที่ดีจะต้องมีการผสมผสานวิธีการจัดทำ Master Plan เข้ากับกระบวนการวางแผนด้วยทุกครั้ง เพื่อให้ทราบว่าผู้บริหารมีเป้าหมายในการบริหารอย่างไร หรือองค์การมีวัตถุประสงค์ในการบริหารอย่างไร ซึ่งจะช่วยให้การบริหารของผู้บริหารองค์กรมีแผนแม่บทในการบริหาร ทำให้เกิดเป้าหมายชัดเจนในการบริหารและสามารถทำให้ทีมงานทราบถึงแผนงานหลักของผู้บริหารองค์กรอย่างชัดเจน อันเป็นประโยชน์ต่อความชัดเจนในการกำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานของทีมงาน

- **Action Plan** คือ แผนปฏิบัติการ การวางแผนจะต้องผสมผสานวิธีการจัดทำ Action Plan เข้ากับกระบวนการวางแผนด้วยทุกครั้ง Action Plan จะช่วยให้ Master Plan เกิดผลในทางปฏิบัติ ทำให้ทีมงานและผู้ปฏิบัติงาน เข้าใจทิศทาง แนวทาง กระบวนการ ขั้นตอน ในการดำเนินการ และทำให้ผู้บริหารทราบความคืบหน้า ขอบเขต ระยะเวลาในอนาคตของแผนและการระบุช่วงเวลาเริ่มต้นหรือเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานของทีมงานได้ ซึ่งจะช่วยให้เกิดเป้าหมายชัดเจนในทางปฏิบัติและเกิดประสิทธิภาพของแผนในการบริหารงาน

2. การจัดองค์กร (Organizing) คือ การนำหน่วยงานหรือหน้าที่มากำหนดโครงสร้าง ลำดับชั้น โดยระบุภารกิจ หน้าที่ ความรับผิดชอบในแต่ละชั้นไว้อย่างชัดเจน ซึ่งในการจัดองค์กรตามหลักการบริหารผสมผสานวิธีแบบ WATTANA Model มีหลักการบริหารผสมผสานวิธี (Mixed Methods Management) เพื่อการจัดองค์กรที่ดีจะต้องมีการผสมผสานวิธีการจัดองค์กรให้ครบถ้วนตามกระบวนการของการจัดองค์กร เพื่อให้สามารถดำเนินการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพ ซึ่งมีเงื่อนไขในการผสมผสานวิธี 2 ประการในการจัดองค์กร คือ การจัดองค์กรแบบผสมผสานวิธีจะต้องมี Level System และ Merit System เป็นบริบทในกระบวนการจัดองค์กรด้วย ดังนี้

- **Level System** คือ ระบบลำดับขั้น การจัดองค์กรที่ดีจะต้องมีการผสมผสานวิธีการจัดโครงสร้างขององค์กรที่คำนึงถึงลำดับขั้น ซึ่งแบ่งออกเป็นนัยด้านลำดับขั้นงานและนัยด้านลำดับขั้นคน ซึ่งคำว่าลำดับขั้นงาน คือ เป็นการคำนึงถึงผู้ที่มีลำดับขั้นด้านประสบการณ์ ความรู้ความสามารถ ความชำนาญที่อยู่กับองค์กรมานาน ส่วนคำว่าลำดับขั้นคน คือ เป็นการคำนึงถึงอายุงานหรือมีอาวุโส ซึ่งคำว่าอาวุโส (Senior) มีใช้อาวุโสด้านอายุเพียงอย่างเดียว แต่ยังเป็นการอาวุโสองค์ความรู้ที่สั่งสมในการดำเนินงานมานานประกอบด้วย การจัดองค์กรตามลำดับขั้นจะช่วยให้องค์กรเกิดเสถียรภาพและเกิดขวัญกำลังใจต่อผู้ที่อยู่กับองค์กรด้วยความซื่อสัตย์ทำให้การบริหารไม่แกว่งจากการแก่งแย่งชิงดีชิงเด่นของบุคลากรในองค์กร

- **Merit System** คือ ระบบคุณธรรม ระบบคุณธรรมนี้เป็นการใช้หลักความสามารถเป็นองค์ประกอบในการพิจารณาด้วย ซึ่งการจัดองค์กรที่ดีจะต้องมีการผสมผสานวิธีการจัดโครงสร้างขององค์กรโดยยึดหลักความรู้ ความสามารถ เพราะผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ จะช่วยนำพาองค์กรและการบริหารให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดองค์กรที่ยึดแต่เพียงลำดับอาวุโสแต่ไม่คำนึงความสามารถของบุคลากรในการจัดโครงสร้าง จะทำให้องค์กรเป็นอัมพาตทางการบริหาร การคำนึงถึงหลักความสามารถเป็นการเปิดโอกาสให้กับที่มีผู้อาวุโสน้อย แต่มาด้วยความรู้ ประสบการณ์ ความสามารถ ที่เรียกว่า Talent Management ได้มีส่วนร่วมเป็นกำลังสำคัญในการร่วมงานกับผู้บริหารและองค์กร ซึ่งจะช่วยให้ผู้ที่มีความสามารถที่ดีกว่าบุคลากรอื่นๆ ในระดับเดียวกันเกิดขวัญกำลังใจ ความมุ่งมั่น กระตือรือร้น ความเพียรพยายาม ทุมเท เพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การปฏิบัติงาน

3. การจัดบุคลากร (Staffing) คือ การกำหนดภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบ ให้กับบุคลากร โดยระบุตำแหน่ง ขอบเขตงาน วิธีปฏิบัติงาน ลงในโครงสร้าง พร้อมทั้งแนวการบริหารงานบุคลากรและวิธีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างบรรลุผล โดยในการจัดบุคลากรตามหลักการบริหารผสมผสานวิธีแบบ WATTANA Model มีหลักการบริหารผสมผสานวิธี (Mixed Methods Management) คือ ต้องใช้หลักการบริหารผสมผสานวิธีการจัดบุคลากรให้ครบถ้วนตามกระบวนการของการจัดบุคลากร เพื่อให้สามารถดำเนินการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีเงื่อนไขในการผสมผสานวิธี 2 ประการในการจัดบุคลากร คือ การจัดบุคลากรแบบ

ผลงานวิธีจะต้องมี Function และต้องมี Responsibility เป็นบริบทในกระบวนการจัดบุคลากรด้วย ดังนี้

- **Function** คือ หน้าที่ การจัดบุคลากรที่ดีจะต้องมีการผลงานวิธีการจัดบุคลากรโดยคำนึงถึงการกำหนดหน้าที่ให้กับบุคลากร พร้อมกับการพรรณนาหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ (Job Description) ขอบเขต เป้าหมาย วัตถุประสงค์ไว้ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานในหน้าที่ทราบว่าจะต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างไรในฝ่ายหรือแผนกที่พนักงานสังกัดซึ่งจะทำให้ง่ายต่อการบริหารจัดการบุคลากร การบริหารทรัพยากรมนุษย์และเกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงาน

- **Responsibility** คือ ความรับผิดชอบ การจัดบุคลากรที่ดีจะต้องมีการผลงานวิธีการจัดบุคลากรโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงานไว้ด้วย โดยต้องระบุขอบเขตของความรับผิดชอบในงานนั้น ๆ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบถึงขอบเขตความรับผิดชอบของตนอย่างชัดเจน ไม่ปฏิบัติงานนอกสั่งหรือเกินขอบเขตความรับผิดชอบ ป้องกันการก้าวล่วงงานของฝ่ายอื่น ๆ และทำให้เกิดเอกภาพในงานของฝ่ายหรือแผนกนั้น ๆ

4. **การสั่งการ (Directing)** คือ การมอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติหน้าที่หรือจัดเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบตามวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยในการสั่งการตามหลักการบริหารผลงานวิธีแบบ WATTANA Model มีหลักการบริหารผลงานวิธี (Mixed Methods Management) ในการสั่งการที่ดีจะต้องวางระบบการสั่งการให้ครบถ้วนตามกระบวนการของการสั่งการ เพื่อให้สามารถดำเนินการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีเงื่อนไขในการผลงานวิธี 2 ประการในการสั่งการ คือ การสั่งการแบบผลงานวิธีจะต้องมี Command และต้องมี Conference เป็นบริบทในกระบวนการสั่งการด้วย ดังนี้

- **Command** คือ การบังคับบัญชาสั่งการ การสั่งการที่ดีจะต้องมีการผลงานวิธีการบังคับบัญชาการสั่งการ โดยต้องกำหนดหน้าที่ของผู้ออกคำสั่ง ผู้ที่มีสิทธิในการสั่งการ อำนาจหน้าที่ในการสั่งการ ขอบเขต ข้อห้าม ความรับผิดชอบทั้งก่อนและหลังการสั่งการ วินัยและโทษทางวินัยทั้งของผู้สั่งและผู้ใต้บังคับบัญชาที่รับคำสั่งหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง เพื่อให้เกิดเอกภาพและความชัดเจนในการสั่งการ เพราะการสั่งการที่ดีผู้ใต้บังคับบัญชาควรได้รับคำสั่งจากหัวหน้าเพียงคนเดียว จึงจะทำให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ รวมถึง การกำหนดระเบียบ วิธี ข้อบังคับ ข้อปฏิบัติทั้งในการสั่งด้วยวาจา การสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรและการสั่งการผ่านสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อให้เกิดความชัดเจน รวดเร็ว แม่นตรงและมีประสิทธิภาพในการสั่งการ

- **Conference** คือ การประชุม การสั่งการที่ที่จะต้องผสานวิธีการสั่งการของช่องทางการสื่อสารเพื่อบูรณาการระบบความร่วมมือต่าง ของการสั่งการผ่านกระบวนการสื่อสาร โดยผ่านกระบวนการประชุม เพื่อให้ทีมงานมีความคิดเป็นหนึ่งเดียวหลังสรุปมติการประชุมและมีแผนการเดียวหรือมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน เอกภาพของการบังคับบัญชาและการสั่งไม่อาจเกิดขึ้นได้ ถ้าปราศจากเอกภาพของคำสั่ง ดังนั้น จะต้องกำหนดช่องทางการสื่อสารของคำสั่งทั้งเป็นแบบด้วยวาจา ลายลักษณ์อักษร การประชาสัมพันธ์ เสียงตามสาย และการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต (Internet) หรือการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) หลังเสร็จสิ้นการประชุม เพื่อให้การสั่งการผ่านทางช่องทางการสื่อสารเป็นหนึ่งเดียว

5. การควบคุม (Controlling) คือ การกำกับดูแลหรือการติดตามความก้าวหน้าของงานและการปฏิบัติตามแผนงาน เพื่อให้มั่นใจว่ามีการกำกับทิศทางการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนงานที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการควบคุมที่ดีมีหลักการบริหาร ผสานวิธี (Mixed Methods Management) ในการควบคุมโดยจะต้องวางระบบการควบคุมให้ครบถ้วนตามกระบวนการของการควบคุม เพื่อให้สามารถดำเนินการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีเงื่อนไขในการผสานวิธี 2 ประการในการควบคุม คือ การควบคุมแบบผสานวิธีจะต้องมี Rule of law และต้องมี Regulations เป็นบริบทในกระบวนการควบคุมด้วย ดังนี้

- **Rule of law** คือ หลักนิติธรรม การวางแผนที่ดีจะต้องมีการผสานวิธีการใช้กฎระเบียบหรือจัดทำกฎระเบียบ เพื่อเป็นหลักในการควบคุมการบริหารงานและเป็นธรรมนูญหลัก เพื่อให้ในการควบคุมการบริหารคนและบริหารงานขององค์กรนั้น ๆ โดยกำหนดกฎเกณฑ์ข้อบังคับ การปฏิบัติงานหน้าที่ของผู้บริหาร ฝ่าย/แผนก บุคลากร เจ้าหน้าที่ สิทธิ ข้อห้าม เพื่อควบคุมให้เกิดการปฏิบัติตามระบบระเบียบขององค์กรและเกิดการประสานงานที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

- **Regulations** คือ ระเบียบข้อบังคับ การควบคุมที่ดีจะต้องผสานวิธีการจัดทำระเบียบข้อบังคับการปฏิบัติงานและการอยู่ร่วมกันในองค์กรเข้ากับกระบวนการควบคุมด้วยทุกครั้ง เพื่อให้ไม่เกิดการแกว่งของการควบคุม โดยในระเบียบข้อบังคับจะระบุถึงวินัยและโทษทางวินัยซึ่งเป็นรายละเอียดปลีกย่อย เพื่อช่วยควบคุมกรณีเกิดปัญหา อุปสรรค ข้อพิพาท การร้องทุกข์ วิธีพิจารณาความเป็นธรรม การวินิจฉัยและการตัดสิน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสงบ ความเสถียรของการบริหารองค์กรของผู้บริหาร การกำกับดูแล ความเป็นธรรมและควมมีประสิทธิภาพในการควบคุม

สรุปได้ว่า หลักการบริหารผสานวิธีแบบ WATTANA Model เป็นวงจร (Cycle) ของหลักการบริหารผสานวิธี (Mixed Methods Management) แบบ 5 หลักการ 10 เงื่อนไข สำหรับ

องค์กรและผู้บริหารเพื่อใช้เป็นหลักในการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพแบบไม่มีสิ้นสุด ซึ่งสามารถเริ่มต้นจาก 1. การวางแผน (Planning) ตามหลักการบริหารผานวิธีแบบ มีเงื่อนไขหลัก 2 ข้อ คือ ต้องมีการจัดทำ Master Plan และ Action Plan เป็นบริบทในกระบวนการวางแผน 2. การจัดองค์กร (Organizing) มี 2 เงื่อนไข คือ ต้องมีการจัดองค์กรโดยระบบ Level System และ Merit System 3. การจัดบุคลากร (Staffing) มี 2 เงื่อนไข คือ ต้องมีการกำหนด Function และ Responsibility 4. การสั่งการ (Directing) มี 2 เงื่อนไข คือ การสั่งการที่ดีต้องมี Command และ Conference 5. การควบคุม (Controlling) มี 2 เงื่อนไข คือ ต้องมี Rule of law และ Regulations เป็นบริบทในกระบวนการตามลำดับข้อ 1 - 5 หรือสามารถเริ่มต้นจากข้อ 3, 4, 5, 1, 2 หรือเริ่มจากกระบวนการที่ 5, 1, 2, 3, 4 เป็นวงจรที่ไม่มีจุดจบที่เป็นเครื่องมือช่วยทางการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งย่อหมายถึง การบรรลุวัตถุประสงค์ของงานอย่างครบถ้วนทุกมิติอย่าง ดีเลิศทั้งที่เป็นไปตามมาตรฐานหรือสูงกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยใช้สิ่งที่เป็นปัจจัยนำเข้าน้อยแต่ ได้ผลแห่งความสำเร็จมาก โดยการบริหารแบบผานวิธี (Mixed Methods Management) ยังสามารถนำหลักพุทธวิธีบริหาร คือ การบริหารแนวพุทธโดยใช้หลักพุทธธรรมผานวิธีกับการบริหาร แนวใหม่ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการบริหารทั้งทางโลกและทางธรรมมาปรับประยุกต์ใช้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพเชิงคุณธรรมในการบริหาร ซึ่งจะเป็บริบทให้หลักพุทธธรรมในการบริหาร คือ การปรับประยุกต์ใช้หลักการบริหารและหลักธรรมมาใช้ในการบริหารงาน โดยอาศัยการจัดการ ด้าน งาน เงิน คน วัสดุ วิธีการและแผนงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรและเป้าหมายที่ ผู้บริหารกำหนดไว้อย่างราบรื่นในทางสายกลาง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูลการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี มีประเด็นการอภิปรายผล ดังนี้

1. ด้านการวางแผน พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี ภาพรวมในด้านการวางแผนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า วัดท่าซุงมีการวางแผนด้านเผยแผ่พระพุทธศาสนาโดยจัดอบรมสอนพระกรรมฐานและมีการวางแผนงานประจำปี โดยมีการวางแผนในการบริหารจัดการซึ่งยึดตามหลักพระธรรมวินัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหากมล ขนติโก (2550) ได้วิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารงานคณะสงฆ์ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน” พบว่า

พระสงฆ์ส่วนใหญ่ในเขตอำเภอป่าซาง มีประสิทธิภาพในการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการวางแผน จึงเสนอแนะให้ควรมีการวางแผนร่วมกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง รวมถึงผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการวางแผนมากกว่านี้

2. ด้านการจัดองค์การ พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี ภาพรวมในด้านการจัดองค์การระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า วัดท่าซุงมีการจัดองค์การ เพื่อให้วัดเป็นแหล่งการศึกษาเรียนรู้พระกรรมฐานแก่ผู้ปฏิบัติธรรม ตามหลักพระธรรมวินัยอย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระสมุห์มงคล สุขมงคล (2556) ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชนต่อการบริหารงานวัดทิวาสวรรค์” พบว่า ควรหลีกเลี่ยงการจัดกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ภายในบริเวณวัด

3. ด้านการจัดบุคลากร พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี ภาพรวมในด้านการจัดบุคลากรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า วัดท่าซุงมีการจัดบุคลากรเพื่อบูชาพระภิกษุสามเณรให้เป็นพระเถระที่ดี พร้อมกับการพัฒนาวัดและประชาชนให้เป็นคนดีและมีความสามัคคี อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูปลัดทรงศักดิ์ กนตวิโร (2552) ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชนต่อการบริหารวัดปากน้ำภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร” พบว่า ผู้บริหารหรือพระสังฆาธิการ ภายในวัดให้ความสำคัญต่อการปกครองวัดเป็นอย่างมากและให้ความสำคัญมากที่สุดในเรื่องการอบรม พระภิกษุสามเณรให้มีสมณสัญญาและอบรมในเรื่อง พระธรรมวินัย จรรยา มารยาท การปฏิบัติอันเกี่ยวกับ พิธีหรือแบบอย่างที่ดี

6.4 ด้านการสั่งการ พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี ภาพรวมในด้านการสั่งการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า วัดท่าซุงมีการสั่งการที่ชัดเจน ไม่คลุมเครือ สามารถปฏิบัติตามได้ทันทีอย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาบุญเรือง ปัญญาโร (2552) ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่มีต่อการบริหารวัดในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล” ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนิสิตตามทฤษฎีกระบวนการบริหารองค์กร แบบ “POSDCoRB MODEL” ทั้ง 7 ด้าน พบว่า ด้านการอำนวยความสะดวก (Directing) อยู่ในระดับปานกลาง

6.5 ด้านการควบคุม พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี ภาพรวมในด้านการควบคุมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า วัดท่าซุงมีการกำกับดูแลให้พระภิกษุสามเณรปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและคำสั่งสอนอย่างเคร่งครัด อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูปลัดทรงศักดิ์ กนต์วิโร (2552) ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชนต่อการบริหารวัดปากน้ำภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร” พบว่า การอบรมพระภิกษุสามเณรให้มีสมณสัญญาและอบรมในเรื่องพระธรรมวินัย จรรยา มารยาทการปฏิบัติอันเกี่ยวกับพิธีหรือแบบอย่างที่ดี การจัดประชุมพระภิกษุสามเณรเพื่ออบรมสั่งสอนด้านวัตรปฏิบัติตามหลักพระธรรมวินัย อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี” ขอเสนอประเด็นที่ควรกำหนดเป็นนโยบายเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ ดังต่อไปนี้

1. ควรกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการประชาสัมพันธ์วัดท่าซุงผ่านทางสถานีโทรทัศน์หรือทางรายการวิทยุในอนาคต
2. ควรกำหนดยุทธศาสตร์วัดต้นแบบ โดยกำหนดให้วัดท่าซุงเป็นต้นแบบในด้านการบริหารจัดการให้กับวัดอื่น ๆ ได้มาศึกษาดูงานเพื่อนำไปพัฒนาวัด
3. ควรกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการอนุรักษ์หลักธรรมของหลวงพ่อพระราชพรหมยานที่ได้วางรากฐานเอาไว้
4. ควรกำหนดยุทธศาสตร์ด้านพื้นที่เพื่อรองรับผู้ที่จะมาปฏิบัติธรรมจากสถิติที่เพิ่มขึ้นทุก ๆ ปีของวัดท่าซุง

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ควรประสานงานและวางแผนนโยบายด้านสื่อสารเพื่อกำหนดแนวทางในการประชาสัมพันธ์สื่อสารวัดท่าซุงผ่านทางสถานีโทรทัศน์หรือทางรายการวิทยุ
2. ควรวางระบบการศึกษาดูงาน การนำเสนอของวัด การจัดแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรมและสัมมนาเพื่อรองรับการมาศึกษาดูงาน
3. ควรรักษาด้านหลักธรรมของหลวงพ่อพระราชพรหมยานที่ได้วางรากฐานเอาไว้ ควรดำเนินการอย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน คือ การรักษาคำสั่งสอนให้คงเดิมไม่ปรับเปลี่ยน

4. ควรมีการเตรียมเพิ่มพื้นที่เพื่อรองรับผู้ที่จะมาปฏิบัติธรรมที่วัดท่าซุง เพราะจากสถิติของผู้มาปฏิบัติธรรมเพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้ต้องเตรียมวางแผนรองรับผู้ปฏิบัติธรรมที่จะมาเพิ่มในอนาคต

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี” ขอเสนอให้ผู้สนใจได้นำไปศึกษาวิจัยครั้งต่อไปใน 4 ประเด็น ดังต่อไปนี้

- 1) ควรศึกษาวิจัยเรื่องมุมมองของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการเยี่ยมชมและสักการบูชาที่วิหารแก้ว 100 เมตร
- 2) ควรศึกษาวิจัยความเห็นของพระภิกษุ สามเณร พระอาคันตุกะ แม่ชีและประชาชนที่มีต่อการจัดปฐวาสนของวัดในพื้นที่อื่น ๆ
- 3) ควรศึกษาวิจัยความเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดงานรณรงค์ประจำปีของวัดต่าง ๆ ในประเทศไทย
- 4) ควรศึกษาวิจัยความถูกต้องของการเผยแพร่คำสอนทางพระศาสนาหรือหลักธรรมของวัดที่เผยแพร่คำสอนผ่านทางสื่อวิทยุหรือโทรทัศน์ในประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

- พระครูปลัดทรงศักดิ์ กนตวีโร. (2552). *ความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชนต่อการบริหารวัดปากน้ำภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระเครื่องดีวัดท่าซุง: การบริหารจัดการ. (2560). *ท่าซุงกับการบริหารจัดการ*. เข้าถึงได้จาก <http://www.พระเครื่องดี.com>.
- พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). (2549). *พุทธวิธีการบริหาร*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหากมล ขนติจิโร. (2550). *ประสิทธิภาพการบริหารงานคณะสงฆ์ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเมืองการปกครอง). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- พระมหาบุญเรือง ปิณฺณธโร. (2552). *ความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่มีต่อการบริหารวัดในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระสมุห์มงคล สุ่มงคโล. (2556). *ความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชนต่อการบริหารงานวัดทวีพลรังสรรค์*. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- แม่ชีทัศนีย์ อัจจุตร. (2558). *จำนวนผู้ปฏิบัติธรรมช่วงระหว่างเดือน มิ.ย.-ส.ค. 2558. วัดจันทาราม (ท่าซุง) ข้อมูล ณ วันที่ 19 พฤศจิกายน*. (อัดสำเนา)